

VIKTIG MOMENTER VED ÅRSOPPGJØRET

Vi favner et vidt spekter av kunder, fra små til store landbruksforetak, mange med forskjellige tilleggsnæringer, pluss en rekke andre næringsdrivende. Felles for alle er at det føres regnskap og leveres diverse ligningsoppgaver til skatteetaten.

Vår oppgave som regnskapskontor er å tjene våre kunder på best mulig måte, innenfor lovens rammer, samt sørge for at pliktige oppgaver blir sendt inn.

I et skatteregnskap er det valgfritt å bruke avskrivnings-satser på driftsmidler mellom null og maksimal avskrivningssats, og for gevinst- og tapskontoer og negative saldoer kan man velge å inntektsføre så mye man vil utover den lovpålagte 20%-delen.

I noen tilfeller kan også leieinntekter anses som kapitalinntekter, med 22% i flat beskatning.

Disse valgene må vurderes opp imot følgende forhold:

- Optimalisering av inntekt i forhold til skatt og trygderettigheter
- Optimalisering av inntekt i forhold til jordbruksfradrag (maks. kr 190.400)
- Utnyttelse av personfradrag på skattemeldinger (kr 52.450 pr. person)
- Fordeling av inntekt mellom ektefeller i «felles» virksomhet
- Tilpasning av inntekt i referanseperioden i forhold til eventuell tidligpensjon
- Er man godt nok forsikret i forhold til personskade, uførhet og lignende?
- Forholdet mellom næringsinntekt og lønnsinntekt i forhold til AFP-rettigheter

Det fins ofte ikke et «fasitsvar» på optimal tilpasning til skatteregler, fordi minimalisering av skatt nå - kan i neste omgang gå ut over pensjonsrettigheter og sykepengegrunnlag og dermed framtidige inntekter. Det er derfor viktig å ta denne diskusjonen med sin regnskapsfører.

ØKTE KOSTNADER

Vi registrerer at både bønder og andre næringsdrivende får betydelig økte kostnader bl.a. som følge av drivstoff, strøm og andre energikostnader som har økt dramatisk fra fjoråret, ofte uten at prisen på det som blir solgt har økt nevneverdig. Til en viss grad er dette kompensert gjennom strømstøtte, ekstra-ordinære forhandlinger med Staten høsten 2021 osv.

Samtidig ser vi at mange av våre kunder ikke kommer inn under disse ordningene og det vil for mange heller ikke være så lett å heve prisen på varer og tjenester tilsvarende kostnadsøkningen. For jordbrukere går vi inn i en spennende periode, der rammen for jordbruksoppgjøret vil bety mye.

I slike perioder må vi tilbake til tradisjonell forsiktig økonomistyring. Regnskapet er selvsagt et viktig redskap, og i de tilfellene der likviditeten begynner å bli anstrengt er det en god regel å planlegge og styre pengestrømmene så godt som råd. For de som ønsker det kan selvsagt vi bistå i slikt arbeid.

FORLENGET STRØMSTØTTE FOR JORDBRUKS- OG VEKSTHUSNÆRINGEN

Regjeringen varslet den 10. mars at strømstøtten skal forlenges ut mars 2023. Det er foreløpig ikke bestemt satser og størrelse på denne strømstøtten, heller ikke frist for registrering.

Vi minner om at siste frist for registrering/søknad om strømstøtte for desember 2021- mars 2022 er 15. mai, se nærmere informasjon om ordningen i forrige medlemsbrev.

Kunder som ennå ikke har sendt inn registrerings-skjemaet, bør snarest gjøre dette, før det går i glemmeboken.

Dersom noen trenger hjelp med dette, kan de ta kontakt med oss på tlf. 51 78 69 90.

NYTT KRAV TIL SPREDEAREAL KAN FÅ STORE KONSEKVENSER FOR JÆRBONDEN

Dersom regelverket for gjødselbruk strammes inn, kan det få store konsekvenser for mange bruk. Enkelte av brukene Jæren Rekneskapslag har sett nærmere på, kan få halvert det økonomiske resultatet, selv om de ikke reduserer jordarealet de disponerer. Det kan bli en konsekvens dersom de blir tvunget til å trappe ned produksjonen.

Gjødselbrukforskriften definerer forholdet mellom antall husdyr man kan ha og arealet man disponerer for å spre husdyrgjødselen på. Det foreligger et utkast til revidering av regelverket som vil føre til at kravene til spredeareal blir skjerpet inn betraktelig.

Jæren Rekneskapslag har vurdert konsekvensene for enkeltbruk på Jæren, dersom en skjerpet forskriftsendring trer i kraft. Beregningene tar utgangspunkt i 10 representative heltidsbruk med ulike kombinasjoner av produksjoner. Vi har vurdert konsekvensene der spredearealskravet blir skjerpet med henholdsvis 25% og 50%. Tallmaterialet som er brukt er basert på regnskapstallene til de enkelte brukene. Vi har ikke sett på skjerping på 75% som også har vært foreslått.

Av tabellen under ser vi at 6 av de 10 undersøkte bruka vil få store utfordringer ved en skjerping av spredearealkravet på 50%.

Forskriftsendringen vil ramme hardest der hvor dyretettheten er høy. Det store nedslagsfeltet er Jæren, og da spesielt kommunene Klepp, Time og Hå. Våre beregninger kan tyde på at melkeprodusenter og smågrisprodusenter vil bli hardest rammet. Bønder som over tid har jobbet med å intensivere produksjonen sin ser ut til å bli de største taperne.

En direkte konsekvens av skjerpet spredearealskrav vil være at mange bønder – dersom næringa ikke finner nye innovative løsninger – enten vil bli nødt til å kutte ned på produksjonen, eller transportere husdyrgjødsel bort. I begge tilfeller ser vi at de økonomiske konsekvensene for enkeltbruk kan bli alvorlige.

En skjerping i regelverket medfører i korte trekk at den enkelte bonde ender opp med for lite areal til å spreie gjødselen sin på. Det vil mest sannsynlig komme til å bli rift om den allerede begrensede ressursen; jord, og man kan forvente økte leiepriser. Produksjonen vil også måtte reduseres for å møte kravene. Dersom man ser dette i sammenheng med økte før- og kunstgjødselpriser, er det mye som tyder på at bonden kan gå en meir usikker tid i møte.

Endring i driftsresultat som følge av skjerpet krav til spredeareal

Bruk	Produksjon	Økt krav 25%	Økt krav 50%
1	Melkeku og slaktekylling	-25 %	-55 %
2	Melkeku, sau og verpehøns	-15 %	-50 %
3	Melkeku og gris-kombinert	-15 %	-50 %
4	Melkeku og verpehøns	-10 %	-40 %
5	Melkeku og slaktegris	-20 %	-35 %
6	Melkeku og slaktegris	0	-30 %
7	Melkeku, slaktegris og sau	0	-5 %
8	Ammekyr og verpehøns	0	0
9	Melkeku og sau	0	0
10	Melkeku, ammekyr og sau	0	0

SØKNAD OM ERSTATNING FOR PELSDYR- PRODUSENTER

Det er nå mulig å søke om erstatning for pelsdyroppdrettere etter det nye regelverket som ble vedtatt av Stortinget i juni 2021. Etter dette vedtaket har pelsdyroppdretterne rett på erstatning etter bruksverdi eller takst. Staten er pliktig til å tilby oppdretterne erstatning etter den beregningsmåten oppdretteren kommer best ut av. Staten skal som en del av saksbehandlingen innhente takst over alle pelsdyranlegg som søker om erstatning.

Nytt sammenlignet med tidligere regelverk er at også pelsdyroppdrettere som var i drift 01.01.2015, at utleiere kan være søknadsberettigede og erstatningen skal fastsettes ut fra kapasitet i anlegget og ikke dyretall en bestemt dato. Søknaden skal sendes til Statsforvalteren i fylket, men det er Landbruksdirektoratet som vil komme med et tilbud på vegne av Staten.

For de som har avviklet produksjonen er fristen for å søke 1. oktober 2022. Merk at avvikling i denne sammenhengen er det tids-punkt da det ikke lenger var dyr i anlegget, ikke det tidspunkt da siste skinn ble solgt. Fra søknad er sendt har Staten en frist på 6 mnd med å komme med et tilbud. Dersom en da ikke blir enige ender saken i Skjønnretten på samme måte som i andre ekspropriasjonssaker.

Vi kan bistå med utfylling og med å skaffe dokumentasjon fra regnskap som skal følge søknaden som vedlegg

FRIST 2 MND. MVA

Termin	Frist levering bilag til oss
2	15. mai
3	15. august
4	15. september